

ФОРМУВАННЯ АНТИКРИЗОВОЇ КОМАНДИ ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА

к.э.н. Лук'янихіна О.А., Безноева А.В.

Глибокі зміни, які відбулися в Україні протягом останнього десятиріччя, багаторічна економічна криза і стрімкий спад промислового виробництва, поставили багато підприємств не просто в кризове становище, а на межу банкрутства.

Українська дійсність отримала гостру проблему забезпечення життєздатності промислових підприємств. На думку багатьох провідних вчених сучасності, основною загрозою успішного функціонування підприємств промисловості є невідповідність управлінських економічних суб'єктів для роботи в ринкових умовах, які, в свою чергу, вимагають нової якості стратегічного управління, що забезпечить гнучкість і адекватність реагування на ринкові сигнали, дозволить своєчасно усунути внутрішні та зовнішні погрози, захистити важливі інтереси суб'єктів господарювання.

Зрозумілим є той факт, що зміни на краще неможливі без подолання кризових становищ. Компанії, які стабільно утримують лідерські позиції на ринку, як правило, відрізняються тим, що успішно використовують кризу для виходу на новий рівень розвитку.

Отже, криза – це точка переходу від одного стану до іншого: до кращого чи гіршого. Чи зуміє компанії успішно подолати суперечки та конфлікти, які створюються будь-якою кризою? Якщо так, вона вийде з нього оновленою і укріпленою. Якщо ж ні, криза може створювати загрозу самого існування організації.

З огляду на це, виникає необхідність створення антикризової команди, під якою слід розуміти динамічну групу фахівців різного профілю та різного рівня професійної підготовки, метою діяльності яких є вирішення складних короткострокових завдань.

Процес створення і функціонування антикризових команд можна поділити на три логічно відокремлених етапи:

- 1) професійна підготовка членів антикризових команд;
- 2) формування антикризової команди;
- 3) підготовка команд до вирішення конкретних проблем

Системне моделювання процесу навчання визначає методичний підхід до визначення змісту та структури підготовки антикризових команд.

Формування структури команд має основний загальний критерій – вміння знаходити рішення з урахуванням певної сукупності вимог: системності, комплексності, інтегративності, ситуативності.

Підготовка членів антикризової команди безпосередньо до вирішення конкретних проблем може бути заснована на розробленому методі програмно-цільового тренінгу, сутність якого полягає в цільовій, блочній орієнтації навчання, що охоплює стратегічний, антикризовий, оперативний, груповий тренінги. Описана модель підготовки спеціалістів, які б могли відповідати за основні напрямки антикризової роботи на підприємствах промисловості може успішно використовуватись не тільки в вищих учбових закладах України, а й науковцями при розробці певних механізмів запобігання кризи на виробництві.

Яскравий приклад створення успішно функціонуючої антикризової команди показав вітчизняний провідний менеджер, нині діючий голова правління „Сумиобленерго”. Керуючись принципом, що найкраща політика подолання труднощів полягає в тому, щоб привчати підлеглих самостійно вирішувати проблеми, брати на себе відповідальність за наслідки своїх дій, менеджеру вдалося вивести з кризи три енергетичні компанії: „Прикарпаттяобленерго”, Калузьку ТЕС та „Сумиобленерго”.

Отже, криза-менеджмент – це більш ніж тимчасове керівництво підприємством, що потрапило в складні обставини. Це специфічний стиль керівництва, особливий підхід до ведення справ. Інколи для того, щоб налагодити роботу підприємства необхідно відновити дисципліну, що похитнулася, мобілізувати приховані резерви, а найголовніше створити динамічну команду для вирішення складних короткострокових завдань, внести кардинальні зміни в організаційну структуру компанії.

Нажаль, на сучасному етапі проблеми підготовки управлінців, які б могли організувати антикризовий процес на виробництві, вивчено недостатньо. Тому розробка методики підготовки антикризових команд на промислових підприємствах є актуальною і важливою науково-практичною проблемою.